

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

De spirituali & sacramentali sumptione Sacramenti 75

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

testatem habeant, calicem Domini in S. Cœna supprimendi. Qui cunque enim donatus est Spiritu Christi, is pro commemoratis suis in Christo omnes illos agnoscit, qui se Iesu Christo vera fide tradunt, eique fideliter adhærent. Quamobrem Concilium Constantiense, condemnando obedientiam Christi circa hoc sacramentum, nimis clarè demonstravit, quòd nihilominus quàm Christianum Concilium fuerit.

*De spiritali & Sacramentali perceptione huius
Sacramenti.*

CAP. LXXV.

VNUM adhuc restat contra Aduersarios defendendum. In secundo paragrapho Articuli de Communionem sub vtraque specie scribunt, verissimum esse, sacramentum istud institutum potius ad hoc, vt spiritaliter ipsum percipiamus, quam secundum externam speciem, quanquam & ita interdum sumere oporteat. Cùm Christus ipse, vbi de manducatione sui corporis, & potatione sanguinis sui loquitur, ita dixerit, *Spiritus est, qui viuificat, caro non prodest quicquam, &c.* Citant etiam ibidem quædam dicta Augustini ad spiritualem perceptionem extollendam, extenuandam verò sacramentalem.

Responsio.

Hoc loco rursus animaduertat Christianus lector spiritum istorum hominum, & qualibus de rebus pugnent, quàmque absurdos planèque impios sermones effutiant. Dicunt enim sacramentum istud institutum potius ad hoc, vt spiritaliter ipsum percipiamus, quàm secundum externam speciem. Hanc orationem quomòdocunque flectas aut torqueas, semper tamen Christo & aperto eius aduersatur. Si enim spiritualem huius sacramenti perceptionem intelligant, vt id vera fide percipiatur, & tamen etiam corporaliter, tunc ob hanc solam causam est à Domino institutum, nullo modo autem alia id ratione percipere concessum. Dici igitur nequit, Quod Dominus id potius instituerit, vt spiritaliter sumatur, quàm corporaliter. Si verò dictum suum de spiritali perceptione intelligere velint, sine sacramentali, Christus sacramentum suum in hunc finem non instituit. Panem enim porrigebat, iubebatque ipsum accipere & comedere etiam corporaliter, sicut & Calicem bibere. Quare spectaculum ex S. Cœna facere, ac multa de spiritali perceptione ibidem exercenda confingere velle, sine reali sacramentorum perceptione & manducatione, quam Christus Dominus noster præcepit, mandato Dei manifestè repugnant.

Præterea citant ipsi aduersarij D. Augustinum, dicentem, Quòd spiritalis manducatio sit credere in Christum. Quod si ita est, quo modo dici poterit, nos debere Christum spiritaliter percipere, non autem sacramentum, præsertim si percipere credere est? Neque enim in sacramen-

cramentum, sed in Christum, qui se nobis per sacramentum exhibet, credendum est. Et hic solus verè cœlestis ac spiritualis cibus est, qui nobis satisfacere debet, quotiescunque sacramentis desitumur. Tunc enim hæc valet sententia, Vt quid paras dentem ac ventrem? crede & manducasti. Quando verò sacramentis potiri possumus, volumusque illis communicare, faciendum id nobis omnino est iuxta mandatum Domini: non spectacula ex iis facienda, perceptioque spiritualis per solam contemplationem, non autem manducationem exercenda. Euangelium habemus, per quod iugiter Christum spiritualiter percipere debemus, hoc est verè fidei spiritu, qui Christum ipsum apprehendat & manducet. Cùmque sacramenta ad promouendam eiusmodi perceptionem usurpare volumus, in quem finem à Christo Domino ordinata & instituta sunt, oportet, vt ea non in alium vsum conuertamus, quàm ipse Dominus præcepit: sed in eo permaneamus, quod Dominus dicit ac mandat, *Accipite & comedite, Accipite & bibite, &c.*

Circa istum Articulum hoc quoque notet Christianus Lector, In toto Antididagmate cuius in promptu est videre, præcipuas Aduersariorum accusationes contra Reformationem nostram hisce duobus capitibus principaliter contineri, quorum primum est, Quod in libro Reformationis non omnia signa, quæ hæctenus apud ipsos in vsum fuerunt, in posterum quoque ad usurpandum ordinari & stabiliri. Cuiusmodi sunt circa Baptismum quidem, oleum, Chrisma, sputum, lucernæ, & id genus alia. Circa Confirmationem verò oleum, Circa S. Cœnam Aqua, vestimenta, cruces, aliæque similia signa. Horum omnium significationem, ac spirituale ipsum, cui ea inseruire debent, quantumuis diligenter doceat ac promoueat Reformationis liber, nihilominus tamen non sufficit, sed magnum oportet esse piaculum, si aliquod eorum silentio prætereatur. Alterum principale caput est, Quòd liber Reformationis non omnes antiquas consuetudines & ordinationes Ecclesiarum præscribit, & obseruandas ordinat, quantumuis externæ sint, & exiguam admodum vim ad pietatem habeat eorum obseruatio, imò interdum plus impediendi adferat, quàm adiuuenti.

Iam verò circa sanctissimum istud sacramentum, externum Calicis signum satis extenuare non possunt: è contra verò libertatem Ecclesiæ & potestatem, externas ordinationes, quantumuis antiquæ & sanctæ sint, mutandi, imò etiã penitus abrogandi, extollere. Hoc autem symbolum calicis, ac dispensationis eius ordinatio est à Domino ipso instituta, & ab omnibus antiquis tamen sanctè & religiosè obseruata, in Orientalibus quidem Ecclesiis in hodiernum vsque diem: in Occidentibus verò ultra mille ducentos annos.

Quæ fit igitur, vt sanctissimum istud externum signum, à Domino ipso institutum, & per tot annorum centenarios, vsque ab inirio in omnibus Ecclesiis summa cura religione obseruatum, ab istis hominibus tantoperè vilipendatur, imò penitus extenuetur & nihili fiat? Quare tam peruersa, deprauataque ratione ea tractant? Et quare non dicatur schisma, grauisque dissipatio Ecclesiæ, cum omissione dispensationis

Calicis, sed à Christo Domino, à sanctis Apostolis, ab omnibus antiquis, denique etiam ab Orientalibus Ecclesiis, quæ adhuc nostro tempore supersunt, seiungere? Quæ tandem huius rei causa esse potest?

Hoc hominum genus dominari vult in Ecclesia Dei, nulliusque erroris vel delicti penitus coargui. Quamobrem quantumuis manifestè & horribiliter omnia signa, & externi ritus, qui adhuc apud eos in vsu versantur: quantumuis & diligenter, spirituale, quod per eiusmodi signa significatur, & ad omnes eiusmodi ritus inferuire debent, per verbum ac meliorem rationem vsúmque in populo Iesu Christi promouetur: nihilominus tamen sectas & schismata eos in Ecclesia excitare clamitant, qui talia non modò superuacanea, verum etiam scandalosa signa & cæremonias tollunt, etiam si iudicari non possit, vnde primùm omnium originem suam traxerint: Econtra verò huiuscemodi signa & ritus intercidere permiserunt, quos Christus ipse instituit, & obseruari ferio præcepit, sanctique Apostoli, & omnes antiquæ Ecclesiæ quàm diligentissimè obseruarunt. Schismaticos autem esse oportet, pacisque & concordie Ecclesiæ disturbatores, quicumque talia signa & obseruationes sine eorum permissu iuxta verbum & mandatum Domini præcipioque vsui restituere tentant. Hic carnem nihil quicquam prodesse necesse est, omnia autem sine signis & cæremoniis externis in spiritu peragi oportet. Ibi Ecclesia plenissimam potestatem habet in omnes eiusmodi externas res. Dignetur Dominus Deus populum suum ab Antichristiana tyrannide ista liberare.

Certum est Dominum gratiam suam, & opus salutis nostræ nulli externo signo vel cæremoniæ alligasse: Item, Nos posse Christum Dominum nostrum, verum Manna, ac panem qui de cælo descendit in solo Euangelio percipere ad vitam æternam, non tantum sine calice, verum etiam sine pane Domini. Quòdque quotiescunque illis iuxta institutionem Iesu Christi potiri non possumus, siquidem vera & indubitata fide credamus Euangelio, nihilominus carnem Iesu Christi manducemus, & bibamus sanguinem eius ad vitam æternam. Quando verò Dominus dat, vt in nomine ipsius conuenire, & S. eius Cœnam iuxta institutionem illius celebrare possimus, tunc sanè si id facere neglexerimus, aut non iuxta verbum & mandatum eius fecerimus, nullam aliam ob causam id fieri potest, quàm quòd Iesum Christum Seruatorem nostrum, in hac sua institutione & ordinatione S. Cœnæ non rectè agnoscimus, tanquàm Deum & Saluatorem nostrum, qui, vt in cæteris rebus omnibus, ita & in hoc præcepto suo id mandauit & instituit, quod nobis indubitato (siquidem id ea ratione, & in istum finem, sicut ipse nobis ordinauit & tradidit, vsurpare velimus) ad salutem nostram certissimamque promotionem spiritualis perceptionis corporis & sanguinis eius inferuiret: miseròsque homines prudentiores & sapientiores iudicamus Seruatore nostro Iesu Christo, æterna sapientia Patris, qui nostræ salutis tam cupidus est, vt propter eam sanguinem suum effuderit, & pro nobis cum adhuc inimici sui essemus, mortem sustinuerit.

Verum.

Verum sanè est, Ecclesiam habere potestatem in externis ordinationibus Domini dispensandi, moderandi & instituendi, & interdum, sed non nisi conuenienti tempore eas differendi, nunquã verò penitus tollendi vel immutãdi, quẽadmodũ Aduersarij in S. Cœna facere ausi sunt.

Cæterũ ex S. scriptura, ex doctrinã & exemplis Moïsis, Sanctorum, Prophetarum, Apostoli Pauli, & antiquorum verorum Episcoporum, beatorumque martyrum, inprimis verò ex allegata Epistola D. Cypriani, quæ tertia est libri Epistolarum secundi, non autem ab hominibus istis, qui omnia mandata Dei tam internas quàm externas res concernentia, tanta impudentia ac temeritate contemnunt, pedibusque conculcant, discere debent Christiani, quanti faciendum sit, quantaque diligentia obseruandum, quicquid externorum signorum & rituum Seruator noster Christus ipse nobis mandauit & instituit. Hactenus de isto articulo.

Sexta pars.

De Communione apud S. Missam. Virum S. Cœna sine communicantibus: & in vna communitate congregata plures, an verò vna tantum Cœna celebrari debeat: item an homines apud S. Cœnam absque Sacramentorum perceptione præsentibus adesse possint.

CAP. LXXVI.

LIBER Reformationis ordinauit, vt Pastores in vna communitate simul eodẽque tempore non plures quàm vnã S. Cœnam administrent, & vnũquemque populum ad Christianam sacramentorum communicationem fideliter hortentur. Cæterũ quòd melius hoc sacratissimum sacramentum ab omnibus fidelibus intelligatur, & in verum vsum perducatur, ordinauit, vt Pastores Dominicis tantũ & festis diebus vel aliàs cum tota Ecclesia Christi congregata est, S. Cœnam Domini administrent. Hanc ordinationem calumniantur & traducunt Aduersarij, recipiuntque in se probare, quòd non sit necessarium, vt singulis missis tota congregatio intersit: neque etiam oportere, vt omnes præsentibus simul communicent: sed posse missam piè celebrari, etiam si ad eam non tota ecclesia conueniat, simulque communicet. Atque hoc modo subinnuere volunt, quasi liber Reformationis doceat, Necessarium esse vt ad vnãquamque missam tota Ecclesia conueniat: nullãque celebrandam esse, cui non tota communitas præsens intersit, ac simul communicet: id quod in Libro Reformationis nullibi positum inuenietur. Sed hoc in eo positum est, quòd iam antè cõmemorauimus, nempe vt missæ celebrentur, quando tota congregatio collecta est, vtque in eadem communitate non plures quàm vnã S. Cœna administretur: denique vt homines ad communicandum non cogantur, sed sedulò ac fide-